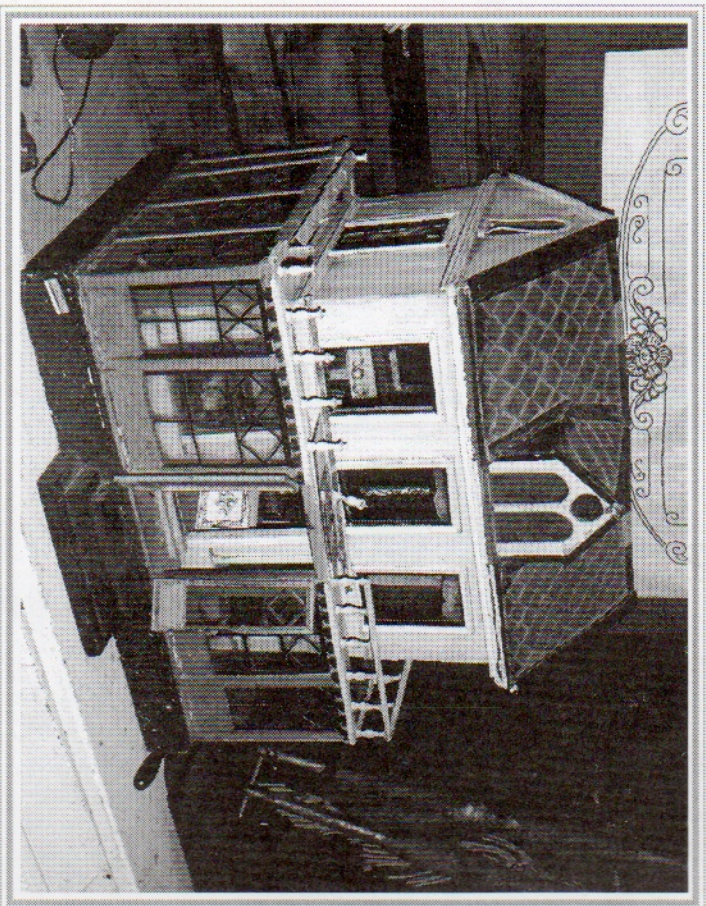

B Föreningsbrev

Maxe Björn o Gun
Riktargatan 44 C

644 33 TORSHÄLLA

Ur museisamlingarna

Ett föremål i museet på Bergströmska gården, som väcker barnens, men även vuxnas intresse är det gamla dockskåpet som en gång har tillhört döttrarna Bergström. Dockskåpet som föreställer ett "utevärdshus", har en väldigt fin inredning med förgyllda möbler. När man lyfter av taket ser man ner i de vackert möblerade rummen. Tyvärr har de yttre delarna förstörts under årens lopp och är i behov av en grundlig renovering. Kan någon hjälpa oss med att rusta upp dockskåpet vore vi tacksamma.

Berni Pettersson

S:t Olof

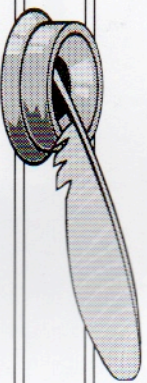
Årg 14 Nr 1 2004

Medlemsblad för Torshälla hembygds-
förening S:t Olofs Gille

Jultomte i stallet på Bergströmska gården

Från Redaktionen

* **Välkomna** till ett nytt verksamhetsår som jag hoppas blir lika uppskattat som det gångna året 2003.

* Förra årets sommarverksamhet på gården lockade 2 000 besökare och höstprogrammet inleddes som vanligt med Torsälla Marknad. Glädjande för Hembygdsföreningen och framför allt för Berni Pettersson var att han fick mottaga årets Birgerstätt för sitt mångåriga föreningsengagemang i Torsälla.

GRATTIS!

* Två riktiga höjdarprogram avslutade året. Det ena var presentationen av den nya ABC-boken om Torsälla i Gökstenskolan som Hembygdsföreningen varit mycket engagerad i. Högpunkten var nog när Inga Sanner och hennes sångare framförde en musikal på ABC-tema som Inga Sanner komponerat. Det andra höjdarprogrammet var veckan efter med firandet av Margaretajubileet i samarbete med Kyrkan, Torsälla stads förvaltning och Hembygdsföreningen. Först svarade Kyrkan för en vesper, vilken efterföljdes av ett föredrag om medeltiden av professor Dick Harrison. Kvällen avslutades i församlingshemmet med en medeltidsmåltid som komponerats och lagats av en grupp från Hembygdsföreningen.

* **Slöjdefeier** i Rådhuset inleder årets programverksamhet. Styrelsen vill slå ett slag för slöjdet och arrangerar tre onsdagskvällar med textilslöjd 3 mars, träslöjd 31 mars och luffarslöjd 21 april

kl 18-21. Se annons i Torsälla Runt. Programmet genomförs i samarbete med Hemsjöden Sörmland, Café Rådhuset och Studieförbundet Vuxenskolan.

* **Guidekurs** arrangeras av Hembygdsföreningen med början i månadsskiftet februari-mars. Vi börjar med Hembygdsgården, Rådhuset och Kyrkan samt naturligtvis Torsällas historia i stort. Är Du intresserad ring och prata med Lars Nysiedt tel 35 87 59.

* **Aktivitetskommittén** har haft sammanträde och spikat de traditionella aktiviteterna som vi brukar ha: årsmöte, barnkulturdagar, hantverksdagar, utflyktsresa, Torsälla marknad, adventskaffe samt ett medlemsprogram i oktober och ett i november. *Lars Nysiedt*

Efterlysning

Slöjdmaterial som tyger, band, tråd eller annat man kan tillverka vinsten av till tombolan eller till försäljningen i Hantverksboden. Tar gärna emot färdiga saker.

Ring:

35 63 65 Käthie Hermansson
35 68 83 Margaretha Lindén

Eller tag helt enkelt med till gården när Du besöker den framöver.

Aktivitetsgruppen

ABC- Boken Så gick det sen

Det har nu gått en tid sedan premiären på boken Torsälla ABC och vi kan börja summera intryck och reaktioner. Presentationen med musikal i Gökstenskolas aula den 22 november 2003 var en stor succé, inte minst publikmässigt. Det kom många fler än väntat, sittplatserna räckte inte till på långa vägar och hela aulan blev full. En del stod till och med ute i kapprummen och tittade in genom dörren, men även de som blev tvungna att stå stannade under hela föreställningen.

Mottagandet från läsarna har varit överväldigande positivt, både vad det gäller texter och bilder, men särskilt det påkostade utförandet har fått beröm, med många bilder i färg och fint tryck på hög papperskvalitet. "Den känns tung och gedigen att hålla i, som en riktig bok skall göra" är en typisk kommentar.

Boken har fått fina recensioner med stora artiklar både i Folket och Eskilstunakuriren, i Folket även på finska. Så marknadsföringen kan man inte klaga på. Naturligtvis har några fel smugit sig in, det är nog oundvikligt i ett sådant här projekt. De flesta är dock inga faktafel utan enklare stavfel eller vad jag kallar "tryckfel" (jag har helt enkelt tryckt på fel knapp när jag har matat in texterna i datorn).

Bokprojektet var en risktagning för Lokalhistoriska sällskapet, som satsade en stor del av sitt kapital på något där ingen visste hur slutesultatet skulle bli och utan några garantier för bra försäljning. Men glädjande nog har även försäljningssiffrorna övertäffat alla förväntningar. Nu i slutet på januari återsår "bara" 30.000:- tills projektet är i hamn, men då har Torsälla stads förvaltning beställt 200 ex till, utöver de 300 ex man tidigare köpt och försäljningen går fortsatt bra. Så Bror Erik Ohlsson kan snart dra en djup suck av lättnad.

Rolf Sundström packar upp ABC-böcker på biblioteket. Foto: Berni Pettersson

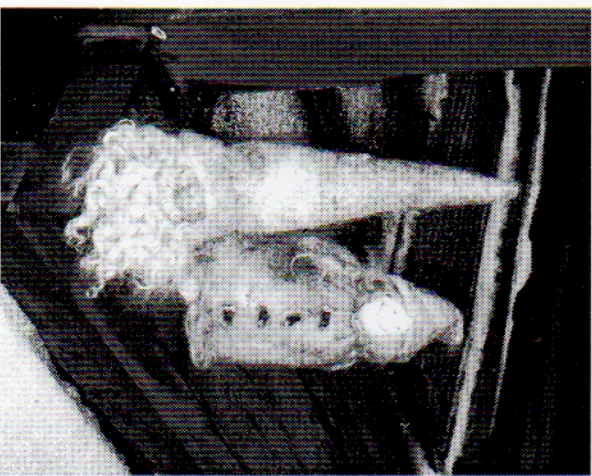
Boken kostar 200:- i handeln, vilket de flesta tycker är billigt för ett sådant verk. Den finns till salu på Medborgarkontoren i både Torsälla och Eskilstuna, Bergströmska gården, Ebelingmuseet och biblioteket i Torsälla, Sandbergs bokhandel, Faktorimuseet, Företagens hus och turistbyrå i Eskilstuna.

Många köpte boken som julklapp (den 23/12 sålde medborgarkontoret sex böcker under de två timmar man hade öppet) och flera ex vet jag har skickats till utflyttade torskallabor, spridda över landet från nordvästra Jämtland till Göteborg, där böckerna nu ger upphov till nostalgiska tankar och hemlängtan.

Anders Elfsberg

Vättar och Tomtar

Vättar är avlägsna släktingar till tomtarna, fast mindre. De är alltid gräklädda och männen bär långt skägg. I allmänhet håller de sig gömda och visar sig bara vid juletid... Men bara om de har lust.

Gårdsvättar

Gårdsvättar bor helst under boningshus eller möjligen stallbyggnader. De vill ha det varmt, rent och välordnat omkring sig. Om gårdsfolket missköter husen blir vättarna sura och flyttar därifrån. Det är inte så kul då en sur vätte kan få för sig att ställa till med mycket oreda innan han sticker. I värsta fall kan han få för sig att göra gårdsfolket, särskilt barnen, sjuka.

Vättar avskyr hett vatten. Därav seden att stampa i backen och ropa: Huka er därnere! Innan man håller ut diskvattnet på marken. Enligt traditionen ska allt som hamnar på golvet tillfälla vättarna, pengar, brödsnulor etc. En god husmor städar alltså inte innan vättarna hunnit hämta det de vill ha.

Skogsvättar

Skogsvättarna bor familjevis under stenar eller träd. På vissa håll i små samhällen ihop med andra familjer. De är inte direkt folkiska, men tycker illa om främlingar och människor som stör deras ordning.

Vättarna tar ofta på sig ansvaret för att vaka sin omgivning. Det kan vara en skog, en ö eller någon annan avgränsad plats. Den som gör intrång på vättarnas område måste vara försiktig med vad han gör. Vättarna har gjort sig kända för att sabotera allt från skogsavverkningar till väggbyggen som inkräktar på deras domäner.

På Island bygger man ingenting utan att först ha konsulterat en "klok gubbe" eller gumma som har kontakt med de underjordiska. Säger vättarna nej bygger den kloke islämningen sitt hus någon annanstans.

Tomtar

Tomtar är avlägsna släktingar till vättarna, fast något större. Dagens jultomte har mycket lite att göra med de riktiga tomtarna. Den där bullrige gubben med röda kläder heter Santa Claus och är holländsk från början. Ska vi vara riktigt petiga så heter han väl Sankt Nicklaus.

En riktig tomt är en tvärhand högg, stark som en ox och nästan alltid gräklädd med en röd toppluva på huvudet. Liksom vättarna bär han långt skägg och bosätter sig gärna i närheten av människor, eller om det är tvärtom... Tomtar är vänliga och omtänksamma varelser, så länge man inte irriterar dem. En tomt kan bli flera hundra år gammal och stannar oftast på samma gård under flera generationer av ägare.

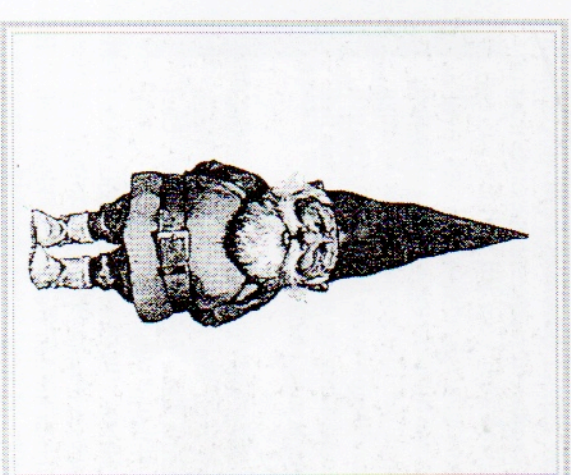
Gårdstomtarna bor ofta i anslutning till stall och ladugårdar. De tar ett stort ansvar för djuren, särskilt då hästarna. Gårdstomten verkar alltid ha varit en enslig och ganska butter man, till skillnad från den frynliga och rödklädde julkappsudelaren. Innan vår tids julkappar uppfunnits, gav folk bort små skämpresenter till varandra.

Ofta klappade man på dörren till bondehemmen och kastade in en halmfigur, ett vedträ eller något annat lustigt, som man satt fast en skämtsam vers på. Under 1800-talet kunde deltagarna i julkappsupptågen klä ut sig, exempelvis till en julbock, som skojade med folk. När man sedan i slutet av 1800-talet började ge mer riktiga presenter var det julbocken som kom och lämnade dem.

På senare tid har kärnfamiljsidealet givit tomten en hel familj, så med den nya heiröda tomten kan man då och då också se en motsvarande rödklädd kvinna som kokar gröten. Alla riktiga tomtar hör till samma släkte som skogsträn vättar och annat småfolk. Liksom maran kan han ibland få för sig att ge sig ut att rida om nätterna. Då

finner man på morgonen en trött och svettig häst med flådad man.

Tomtarna hjälper till med lite av varje på gården. Ibland kan de i sin nit faktiskt få för sig att stjåla säd och liknande från granngården. Men förargar man tomten, och det är lätt gjort, så kan han bära bort saker istället. Det är alltså viktigt att hålla sig väl med sina gårdstomtar. Glöm för allt i världen inte bort gröfötet på julfatön.

De usprungliga tomtarna var små gräklädda figurer som det var bäst att hålla sig väl med.

Skogstomtarna

Skogstomtarna bor, som skogsvättarna, ofta familjevis under stenar eller träd. På vissa håll även i små samhällen tillsammans med andra familjer. De tar hand om skogens djur och hjälper de som blivit skadade eller lider nöd. Skogstomtarna är även miljomedvetna små rackare som inte har mycket till övers för folk som förorenar i naturen.

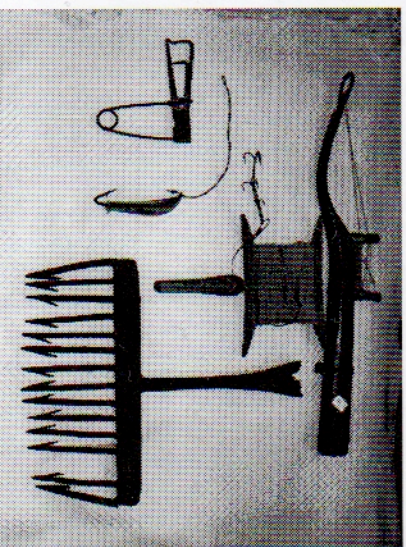
Hämtat från Internet.

När jakt och fiske gav sin bärning i Torshälla.

Nedeknat av Björn Moxe efter Elof Moxes berättelser upptagna på ljudband

Den femte december 1844 Kände inte skeppare Carl Jacob Ståhle sig så kavat som han eljest brukade göra ty hans hustru Andrietta Sofia väntade den dagen att "skepparfamiljen" skulle utökas. Och den blev utökad. Men inte i den volymen som "skepparen" själv räknat med utan pojken som kom till världen var en spinkig liten krabat och till råga på allt råkade hjälpekvinna i sin valhänhet tappa det lilla grynnet på det kvistiga kammargolvet där han föll på ryggen och genast ådrog sig en skada som han fick dragas med i hela sin livstid.

Men med kärleksfull omvårdnad och med sin första sängplats i den varma kakelugnsnischen levde Carl Wilhelm Ståhle och kunde vid sitt fränfälle i oktober 1933 räkna 89 års stillsam levnad i Torshälla. Stillsam så tillvida att den framlevdes lugnt men därför ej utan omväxling. Han blev en märklig man ty han är den ende i Torshälla stads historia som helt levde och levde gott på vad fisket i Torhallån och jakt i skogarna omkring staden kunde inbringa. När hans far dog var han endast 8 år gammal men kände sig vuxen nog att tillsammans med sin moder övertaga alla de möjligheter som fanns i hemmet efter fadern att bedriva jakt och fiske. Jakten fick givetvis anstå tills den tiden skulle komma då den lille parveln orkade få den efterlämnade hagelbössan i skjutställning. Men det fanns ju även två stycken pufferar och med dessa övade han upp sig till stor skjutskicklighet.

Gamla fiskebåten från Bergströmska gårdens samlingar. Foto: Berni Petersson

Det kan tyckas ofattbart att ett barn på åtta år och därtill handkappad i kroppsligt hänseende med framgång kunde emottaga det arv som bestod av 1 stycke fisksump, 2 stycken större båtar, 1 stycken eksstock, 1 större landnot, 1 löjnat, 2 skottnät, 8 stycken aspнат, 2 gösnät, 2 st siknat, 4 abbornat, 20 st ryssjor, 1 knippe tagelnehar samt 16 verkmjändar och 3 stycken isbillar

och med alla dessa redskap utnyttjade vid lämpliga tillfällen skaffa sig mat på bordet och penningar till livets uppehälle. Men man får nog i rättvisans namn säga att han hade god hjälp av grannar och sin 5 år äldre syster Carolina Sofia, sedermera gift med "skepparen" Carl August Söderström. Det kanske inte heller är fullt med sanningen överensstämmande att han uteslutande levde på jakt och fiske i hela sitt liv ty han var en liten tid anställd som postbud i staden och även hjälp som bokhållare åt sin yngre bror, handelsmannen Fredrik Herman Ståhle i gården 45.

Men han fiskade och jagade. Naturligtvis låter det som en saga när man vet att sådana redskap som siknat kommit till användning i Torshällaån. Fisket bedrevs endast i ån ifrån fallen i staden till åmynningen vid Ängsholmen. Och man förstår att fångsterna inte var så små när man har reda på att under lektiden då de 20 ryssjorna var satta på lekplatsen, som var alldeles utanför Krusgården, kunde bli sprängfyllda med härlig vinterlake. Det verkliga lakfisket började trettondagshelgen och pågick för fullt till Karl dagen. Denna mängd fisk fick Ståhle en god avsättning för i Stockholm dit han för i sällskap med sin sväger "skepparen" på "Västeråsarn" Carl August Söderström som var ledig på vintrama därför att "Västeråsarn" låg stilla under vintersäsongen. De kuskade landsvägen till Stockholm vilket tog dem två dagar i anspråk med vila i Mariefred. Var föret gott, vilket det i regel var på den tiden, ordnade alltid Ståhle om så att några säckar med nyskjuten kramsfågel fick följa med ovanpå lasset, ty kramsfågel fanns det i 1.000-tal som satt och kalasade i de rönn- och oxelbärsträd som kantade ån.

När lakfisket var över blev det ett uppehåll till islossningen, och detta uppehåll utnyttjades till jakt. Då ån blev isfri kom i slag gädda, nors och asp i sällskap och hur orroligt det än låter en och annan lax. Då var det sötebrödsdagar i Torshälla och de många fisksorterna gjorde att dieten aldrig blev enhanda. Knappt hade aspen och norsen lekt av sig rommen förrän det var tid att vänta på gösen, som ställde sig tätt umed stränderna och lät sig villigt fångas med så enkla don som en stör med en påbunden krok i ändan. Och till slut, då häggen blomnade och sände ut sin väldoft över Torshälla, var det tid för braxen och iden att komma och vältra sig i de kristallklara virvlarna nedanför fallet innan ån lämnade sitt vatten i Mälaren.

Jag sitter här och bläddrar i gamla gulnade papper, bouppteckningar, testamenten, fotografier och en hel del andra handlingar och allt för en fläkt med sig hur livet flöt fram på den tiden. Det är inte fritt att man får för sig att människorna då var mycket vänligt, pedantiskt och hjälpsamt inställda. Man känner något stocka sig i bröstet då man får tag i en liten biljett daterad den 6/4 1883 på vilken det står:

Som en present på denna dag
Mitt jagtredskap med tillbehör
du får.
Men äfven den som minne tag
Av samfärd jagt allt ifrån
Barnår.
Ty nu du ensam jagga får,
Jag aldrig mer på jagter går.

Detta präntade Wilhelm Ståhles broder, den sex år yngre Fredrik, den 6 april med darrande hand då han kände att han inte orkade hänga med längre i det liv som han så högt älskade, med önskan mellan raderna sin käre broder en god fortsättning på jakten. Fredrik Ståhle dog den 28 maj samma år. Han var nog en bland de få torshallabor som kunde med sanningen säga att räv jagades på Holmberget. Ett gulnat fotografi framför mig visar tre stycken belåtna jägare med en tröt hund och en fälld räva, som har blivit stannad just på den plats där paviljongen "Två Bytor" snart står färdigbyggd.

Jag bläddrar vidare i de gulnade dokumenten men nu med försiktigare händer, ty jag finner ett papper som omtalar att Carl Wilhelm Ståhle haft ytterligare en syster. När jag lyckats tolka den svårästa skriften förstår jag att medmänskorna på den tiden försökte att trösta varandra och vara till god hjälp kanske mycket villigare än i våra dagar.

Det stod sålunda:

TACKSÄGELSE.

Vi vandre alle här på jorden i ett främmande land och kallas därför i Guds ord för främlingar och gäster. Kortare eller längre är denna människornas vandring, ty hon bortkallas af lifvets och dödens Herre, då han i sin allvishet finner rätta stunden vara inne att skiljas hädan utan afseende på kortare eller längre lefnadstid. Därför är det ock oss alla angeläget att noga bemärka konung Davids bön: Herre, lär mig dock, att det måste få en ända på mig och mitt lif ett mål hafva och jag hädan måste.

Ja, vigtig är denna lärdom. Lycklig den, som lagt den på hjertat, att han deraf förmimmandes varder, att dermed åsyftas människans beredelse för det lif, dit vi alle för eller senare skola flyta. Genom döden avbrytes den vandringen, genom den befrias människ själen från den jordiska stoftthytan. Bitter är denna skiljemässans stund, ty kärleks- och vänskapbanden, som här förena människor, slitas och den älskade, som bortgår, försvinner ur de efterlevandes åsyn. Dertför är också mångens bön till Gud, att Han måtte låta dödsängelns dröja med sitt besök, att han måtte förskonas från det hårda slaget att se en älskad anhörig och vän på dödsläget nedläggas.

Denna bön är visserligen af Gud ej fördömlig, dock må vi åt Hans vilja och behag överlåta våra dagars tal och ur tacksammt och förtrostatsfullt hjerta utbrista: Han är Herren, Han göre såsom Honom godtyckes. Såsom Jesus fordom hugvalade de bedröfvade, hvilka i tårar utgöto sin klagan öfver älskadets bortgång, så nalkas Han ännu i denna dag med samma välgörande, verk samma och himmelska tröst alla dem, hvilka sörja öfver

förlusten genom älskade bortgång. Och då ingen kärlek på jorden gifves innerligare och varmare än huida föräldrars kärlek till sina barn, så är ock dertfore sådana föräldrars sorg både bitter och smärtande. En sådan sorglig erfarenhet har drabbad Skepparen uti Nr 36 här i staden: Herr Carl Jacob Ståhle och dess k. Maka Andrietta Sofia Malmström genom förlusten af deras Dotter: Wilhelmina Jacobina, hvilken sistlidna thorsdags morgon (d. 8 April) slutade sina korta lefnadsdagar med 4 år, 3 månader och 1 dag.

Wisserligen är eder sorg bitter, huida föräldrar. Wissrigen har genom ert barns tidiga bortgång mången glad förhoppning, som I hyst om dess framtida stöd för eder på edra ålderliga dagar, gått förlorad, men vid beaktandet af världens många frestelser och faror finnen I säkert, att Herren gjorde väl äfven vid denna pröfnings sändande och ären färdiga att instämma med uti sanningens ord: Hvem skulle icke prisa de döda lyckligare än de lefvande, och i symnerhet lyckönska dem, som tidigt fått fullända kampen, fullborda loppet och emottaga segerkronan.

Men, store Gud, ett stoft ej dig må, något föreskrifva: Ditt välbehag är nog för mig, vid det må jag förblifva. Jag vet, att Du den vännen är, som samma hjerta för mig bär i livet och i döden.

Efter detta finner jag en dikt tillägnad Carl Wilhelm Ståhle på hans 80-årsdag av vännen Gusten Andersson. Men snart får jag en känsla av att nyare tider rycker närmare ty maskinskrivna ark dyker upp och tonen i dessa är kall och affärsmissig. Jag kan inte längre se framför mig den lille Ståhle där han står upprätt på sin akterfoft och vitjar sina nät.

Årsmöte

med Torshälla Hembygdsförening S:t Olofs Gille

måndagen den 15 mars på Kvarnen

kl 18 öppnas vårens utställning

Gamla och nya Torshällabilder

Material som togs fram med tanke på ABC boken, men som av olika anledningar inte kom med, visas innan de åter stoppas undan i gömmorna.

Utställningen är öppen samma tider som Biblioteket 16-25 mars

Kl 19.00 börjar årsmötet

som avslutas med kaffe.

Årsmöteshandlingarna finns på Kvarnen från kl. 18.00

*S:t Olofs Gille, Torshälla stads förvaltning
och Studieförbundet Vuxenskolan*

Slöjdcaféer

Våren 2004 blir det slöjdcaféer i Torshälla rådhus
Duktiga slöjdare visar och inbjuder till eget slöjdande

Onsdag 3 mars kl. 18-21 Textilslöjd

Onsdag 31 mars kl. 18-21 Träslöjd

Onsdag 21 april kl. 18-21 Luftarslöjd

Deltagande är gratis, inklusive material. Du betalar bara kaffet

Välkommen!

Arrangör: Torshälla Hembygdsförening S:t Olofs Gille
i samarbete med Södermanlands läns hemslöjdskonsulenter,
Café Rådhuset och Studieförbundet Vuxenskolan.

Kaffekvarnarna på Bergströmska gården

På övervåningen i Bergströmska gården finns ett rum med många intressanta bruksföremål. Bland dem sju gamla kaffekvarnar. De är av olika storlek och modeller, de flesta med största sannolikhet tillverkade i Torshälla.

Kvarn som även kunde användas som mjöl och grynkvarn

I Beskows kalender för 1877 finns träskruvsfabrikanten Carl Fredrik Hellberg upptagen. C F Hellberg, som 1859 hade köpt

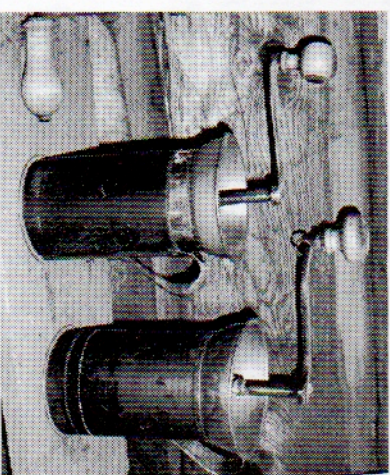
Exempel på kaffekvarnar med svarvade underreden, till vänster en rostpanna

gården nr 40 vid nuvarande Järnvägsgratan, är stamfar till den kända torshällaskåten. Bland dem sönerna Carl Viktor fabrikör och Johan Adolf målarnästare, kommunal-

politiker, samt sonsonen Tore Hellberg vår siste borgmästare.

Enligt kalendern tillverkade Carl Fredrik Hellberg i sin verkstad, "*kaffekvarnar med bleck och trälådar, 5 sorter, drifver messingsplåt till kaffekvarnskalår, spottlådor m m*".

Flera av kaffekvarnarna på museet har just dessa drivna mässingsskålar, två av dem monterade på bleckkärl, som Hellberg tillhandahöll. Kärlen till dessa två kan ha tillverkats av F O Nystroms Bleckkärls-fabrik, som då hade börjat arbeta med

Kaffekvarnar monterade på bleckkärl, troligen från FO Nystrom

produkter i bleckplåt. Som regel monterades de mekaniska delarna på en trälåda av varierande form och storlek. En del av trälådorna som är enkelt utförda är säkert hemtillverkade.

De mekaniska delarna är välgjorda och att de har använts flitigt kan man se på slitaget. Kaffebönorna köpte man orostade vilka man sedan rostade i en rostpanna över öppen eld, eller på spisen. En sådan rostpanna finns också med på hyllan där kaffekvarnarna står.

Bernt Pettersson

Kallelse till årsmöte på Kvarnen

måndagen den 15 mars 2004

kl 19.00

Se även annons på sidan 9.

Dagordning

- 1 Årsmötet öppnas
- 2 Parentation
- 3 Val av ordförande och sekreterare för årsmötet
- 4 Fråga om mötet är stadgeenligt utlyst
- 5 Val av två justerare
- 6 Verksamhetsberättelse
- 7 Ekonomisk berättelse
- 8 Revisorens berättelse
- 9 Fastställande av balansräkning
- 10 Fråga om ansvarsfrihet
- 11 Styrelsens förslag till arbetsplan för år 2004
- 12 Budget
- 13 Val av äldreman för år 2004
- 14 Val av tre ordinarie styrelseledamöter och en ersättare på två år
- 15 Fyllnadsval av en person på ett år
- 16 Val av två revisorer och en ersättare
- 17 Val av ombud till Södermanlands hembygdsförbund
- 18 Val av Valberedning
- 19 Fastställande av årsavgift
- 20 Motioner
- 21 Övriga frågor
- 22 Avslutning

Torshälla Hembygds-förening S:t Olofs Gille

Styrelse:

Lars Nystedt, äldreman tel 35 87 59
 mob 070-65 52 885
 Ove Hermansson, v äldreman .. tel 35 66 77
 Lilian Andersson, gärdesman .. tel 35 65 15
 Marianne Farving, skrivare tel 35 64 63
 Ingrid Pettersson tel 35 65 43
 Eva Königsson tel 34 49 50
 Clas Hammarbäck tel 35 87 30

Suppleanter:

Gunnbritt Eriksson tel 35 60 98
 Björn Maxe tel 35 50 43

Syssloman:

Östen Belin tel 35 87 03

Muselkommitté:

Lars Nystedt tel 35 87 59
 mob 070-65 52 885

Arkivkommitté:

Bernt Pettersson tel 35 65 43

Trädgårdskommitté:

Ingrid Pettersson tel 35 65 43

Aktivitetskommitté:

Margaretha Lindén tel 35 68 83

Redaktion S: t Olof:

Marianne Farving, Bernt Pettersson,
 Margaretha Lindén, Björn Maxe

Medlemsavgift:

Enskild, 100:-; familj, 125:-; Postgiro: 26 81 47-6

Bergströmska gården - Hembygdsgården
 Lilla gatan 12. Tel: 016- 35 50 76
 Torshälla Hembygdsförening S:t Olofs Gille
 c/o Lilian Andersson Eklundavägen 2,
 644 30 Torshälla

Museet öppet torsdagar maj-september
 kl 14-16. Övrig tid visning för grupper
 efter beställning per tel Exp. 016- 35 50 76
 eller ordf. 016-35 87 59.